

[0128] FONOLOGYSKE WURDPEAREN MEI „OP- EN DELGEANDE
TWIELUDEN"

Yn oansluting by de foarbylden fan fonologyske wurdpearen mei „op- en delgeande twielûden" - as ik dy bineaming hjir noch ienkear brûke mei - yn *In pear fonologyske opmerkingen* (U.W. X, s. 19-21) folgje hjir noch in tal. Pearen dy't boppedat de tsjinstelling *h: nul* (of *w*) hawwe, binne skeanprinte. Ik haw hwat in skalk each op 'e bitingsten dêr't it houlik fan in fonologysk pear oan foldwaen moat, om't dy net yn alle fonologyske wurden gelyk binne. Ik kin my net yntinke, hwerom't b.g. de bûgde foarmen fan tiidwurden of de meartallen fan haedwurden of biskate wurdsoarten dêr net gaedlik foar wêze soene. Ommers, biheint men jin ta de foarmen, dy't yn de wurdboeken foarkomme, dan hâldt men gjin rekken mei de tael, sa't dy brûkt wurdt. Hawar, de fynpluzers skifte der mar út, hwat har net oanstiet; der sil neitiid noch wol genôch oer wêze. Lofts steane de wurden mei "delgeande", rjochts dy mei "opgeande twielûden".

a)	<i>biheare</i>	<i>bihearre</i>
	bileard	bilje(r)t
	deare	djerre
	ealens	jellens
	eare	hearre
	earke (fan: ear)	jerke
	earmen (= bihoeftige lju)	earmen (= lichumsûnderdielen)
	earnich	jernich
	east	earst (= pas), hjerst
	eat	eart
	gearje (geare, gearre)	gearje (gearre, gearre)
	<i>healens</i>	<i>jellens</i>
	<i>heare</i> (fornimme)	<i>hearre</i> (thúshearre, foech jaen)
	<i>hearing</i>	<i>hearring</i>
	kleare	klearre (fan: klearje)
	pearen (fan: pear)	pjerren (fan: pjerre)
	seam	sjem
	sean (fan: siede)	sjen
	stealen (fan: <i>it</i> steal)	steallen (fan: <i>de</i> steal)
	weak	wjek
b)	blierje (bliere, bliere)	blierje (blierre, blierre)
	gien (fan: gean)	gjin
	glierje (gliere, gliere)	glierje (glierre, glierre)
	griepen (fan: gripe)	grjippen (fan: grjippe)
	<i>hie</i> le (fan: hiel)	<i>hielle</i> (fan: hielje)
	<i>hiem</i>	<i>jim</i>
	<i>hiere</i>	<i>hjiere</i>
	<i>hieren</i> (= hiersommen)	<i>hierren</i> (op 'e holle), <i>jierren</i> (fan: it jier)
	<i>hiet</i> (fan: hite, hjitte)	<i>(h)jit</i>

ien	jîn
iester	jister
iet (fan: ite)	(h)jit
ieten (fan: ite)	hjitten (fan: hjitsje, hjitte)
klieren (fan: klier)	kljirren (fan: kljirre)
liep	ljip
nieren (fan: nier)	njirren (fan: njirre)
rieren (fan: riere)	rierren (fan: rier)
siede	siedde (fan: siedzje)
skiede	skjidde
skiere (fan: skier)	skierre (fan: skierje), skjirre
tieme	tieme (fan: tiemje)
tsien	tsjin
wieren (fan: <i>it</i> wier)	wierren (fan: <i>de</i> wier)
wiete (fan: wiet)	wiette
(c) boardtsje	boartsje
boat	board (= panne)
boatsje	boartsje
doas	dwars
gloarje (= rom)	gloarje (= flibe)
goare (fan: goar)	goarre
goat	goart
goate	goatte (fan: goatsje)
<i>hoale</i>	<i>hoalle</i> (fan: hoalje), hoarle
<i>hoarnen</i> (fan: hoarn, it mesykyn- strumint)	<i>hoannen</i> (fan: hoanne), <i>hoarnen</i> (fan: hoarn, -e of eigenskipswurd)
<i>hoat</i>	<i>hoart</i>
(wyn) <i>hoazen</i>	<i>hoazzen</i>
koalen (fan: koalje)	koallen (fan: koal, -1e)
koardtsje	kwardsje
loat	loart
moas	moars
noardsk	noartsk
oar(d)el	hoarrel
oare (fan: oar)	oarre, hoarre!, hoarre (fan: hoarje)
oart	hoart
oast	woarst
oate	hoarte
poalen (fan: poal)	poallen (fan: poalle)
(wurk)roaster	roaster (yn kachels ensfh.)
skoar (haedwurd)	skoar (eigenskipswurd)
scoat	skoart
soad	swart
soadtsje	swartsje
soar	swar (fan: swarre)

	soarte	swarte
	stoat	stoart
	toan	toarn
	toane	toarne
	woast	woarst
(d)	boerke (fan: boer)	buorke (fan: buorkje)
	goed	guod
	koers	kuos
	moeren (fan: moer)	muorren (fan: muorre)
	moete	muotte (= moatte)
	moezje	muozje
	oerde	huorde
	poene	puonne
	snoeren (fan: it snoer)	snuorren (fan: de snoer)
	toeren (fan: toer < Frâ. tour)	tuorren (fan: tuorre)
	ûre	huorre!
(e)	suertsje	sjutsje.

Teake Hoekema.